

MERKKIPÄIVIÄ

90 vuotta täytti Suomussalmella 12.5.94 Tatjana Karjalainen, ent. Rinne o.s. Melentjeff. Hän on syntynyt Vienan Akonlahdessa. Hän tuli Suomeen pakolaisvirran mukana helmikuussa 1922 ja asettui Suomussalmelle, missä hänen ensimmäinen aviomiehensä Aleksanteri Rinne toimi Vienan väliaikaisen hallituksen tehtävissä.

89 vuotta täytti Issakan Huotin Santeri eli Aleks Kujala, ent. Denisoff Pukkilassa 25.4.94. Hän on syntynyt Vuokkiniemen Tollonjoen kylässä. Hänen äitinsä oli tunnettu runonlaulaja Anni Denisov.

85 vuotta täytti rouva Jelenakalliola o.s. Homanen Otavassa 20.5.94. Hän on syntynyt ja viettänyt varhaislapsuutensa vuodet Repolan Saarenpään kylässä Roukkulanjärven rannalla.

Jelena joutui jättämään kotikylänsä 12-vuotiaana. Perheen pakomatka Suomeen alkoi uudenvuodenäönä 1922. Rajan yli selviytyttyään pakolaiset tulivat Kuhmoon. Lapset majoitettiin Kämärän taloon maaliskuun alussa 1922 perustettuun lastenkotiin. Koulunkäynti jatkui myöhemmin Kuhmon kirkolla pakolaiskoulussa.

Jelena kävi sitten vähän vartuttuaan kotiteollisuuskoulun Nurmeksessa ja Otavan kansanopistossa Mikkelissä lähellä kotitalouskurssit 1929. Otavaan hän avioituttuaan jäi asumaankin.

Jelena Kalliola voi luonnehtia tosikarjalaiseksi, lämminhenkiseksi ja elämänmyönteiseksi ihmiseksi. Karjala ja karjalainen heimotyö ovat lähellä hänen sydäntään. Runosuoni pulppuaa niin, että joskus on yölläkin nouseva merkitsemään muistiin mieleen tulvahtaneet säkeet.

Nykyään — etenkin kun terveyttä riittää — runoudelle, niin luomistyölle kuin runojen esittämiseläkin — jää enemmän aikaa. Jelena on esiintynyt Elli Sonkkasen kanteleen säestyksellä monissa tilaisuuksissa kotokulmillaan ja kauempanakin.

Jelena on Karjalan Heimon "epävirallinen" asiamies Mikkelin suunnalla ja lehtemme avustaja. — Lämpimät onnentoivotukset!

Akateemikko Matti Kuusi täytti 80 vuotta 25.3.94 Helsingissä. Hän toimi Helsingin yliopiston suomalaisen ja vertailevan kansanrunoustutkimuksen dosenttina 1951—59 ja professorina 1959—77 (Martti Haavion jälkeen). Hänen panoksensa tällä tieteenalalla on keskeinen ja yleisesti tunnustettu.

Matti Kuusi kutsuttiin Karjalan Sivistysseuran kunniajäseneksi 1970. Hän on vuosien mittaan ollut esitelmöitsijänä monissa seuramme tilaisuuksissa ja tehnyt useita merkittäviä aloitteita, kuten mm. ehdotuksen yhtenäisen sisällysluettelon laatimisesta KSS:n äänenkannattajasta vuodesta 1906 alkaen.

80 vuotta täytti 8.6.94 Jelena Iivanantytär Pirhonen Uhtualla. Hän on syntynyt Vuokkiniemen Kivijärven kylässä. Aviopuoliso — nyt jo tuonilmaisissa — oli Nikolai Pirhonen, likka Pirhosen poika. Sota-aikana perhe oli evakossa Arkangelin alueella, missä kolme lasta menehtyi tauteihin ja ravinnon puutteeseen. Jelenankin terveys meni huonoksi, kun joutui muiden naisten kanssa vetämään metsässä tukkikuormia hevosten asemasta.

Sodan jälkeen Jelena työskenteli kaupassa, Uhtuan teknikumina internaatin johtajana, matkustajakodin hoitajana ja eri tehtävissä metsäteollisuusaloksessa.

Eläkepäivään Jelena viettää Uhtualla, missä asuu kaikki hänen tyttäriään. Talvisin hän käy pojan perheen luona Kostamuksessa.

80 vuotta täytti 17.5.94 Fajeena Litmaka o.s. Lipponen Isonkytön Orismalassa. Hän on syntynyt Vuokkiniemessä, josta muutti vanhempiensa Aleksin ja Lukin Lipponen kanssa Suomeen 1922, missä perhe asettui asumaan Orismalaan.

Aleksin kulki kaupoilla Orismalasta ja hänen suuri perheensä oli tuohon pieneen pohjalaiskylään muodostuneen vienalaisyhteisön alku. Vuonna 1925 Vaasassa toiminnut karjalainen tukkuliike Tanner & Manner perusti Orismalaan tekstiili- ja vaatetusliikkeen, jossa parhaimmillaan oli työssä noin sata pakolais-

nuorta, joukossa useita myös Lipponen perheestä.

Fajeenalla oli onni nähdä varhaisnuoruutensa maisemat jatkosodan aikana, jolloin hän työskenteli siellä. Uudelleen hän on liikkunut noissa synnyinseutunsa maisemissa Vuokkiniemi-seuran matkoilla, viimeksi kesällä 1993. — Pirteä Fajeena viettää eläkepäiväänsä tutussa Orismalassa. OU/VL

Vuokkiniemäläisen Vasili Keynäs ja repolalaisen Anni Maurasen kolmesta lapsesta nuorin, fil.kand. Kalevi Keynäs täytti 12.5.94 Helsingissä 60 vuotta.

Kouluvuosina Kallion Yhteiskoulussa alkanut luontoharrastus johti aikanaan uran valintaan ja sittemmin elämäntyöhön Helsingin yliopiston Tvärminnen eläinlääketieteellisen aseman assistenttina ja sittemmin amanuenssina.

Monipuolisena biologina hän on lisäksi vaikuttanut useissa luonnon- ja ympäristönsuojeluhankkeissa, mm. Itämeren suojelun hyväksi.

75 vuotta täytti 5.5.94 Petroskoin Väinämöinen, kanteletaiteilija Maksim Gavriilov. Hänen on syntynyt Knäsoissa Vienanmeren rannikolla.

Musiikilliset taipumukset ilmenivät jo koulupoikana. Maksim kokeili balalaikkaa, kitaraa ja haitaria, ja lähti sitten koulunsa päätettyään Petroskoihin, missä pääsi oppiin Kantele-yhtyeeseen. Pian hänestä tuli yhtyeen vakituinen jäsen.

Kantele-yhtyeessä Maksim soittikin sitten neljäkymmentä vuotta ja kiersi ympäri oman maan ja Suomenkin ristiin rastiin. Nyt eläkevuosina hän viereilee mm. kouluissa kertomassa nuorisolle kansanperinteestä kanteleensa säestyksellä.

Olemme huomanneet

että montakymmentä vuotta kyykän parissa toimineet harastajatkin vanhenevat.

Seitsemänkymmentä vuotta täyttää 11.02.94 Pentti Rajaja. Hän on Seurasaarella puolustanut koivistolaisten värejä. Toinen eturajalle lyömään päässyt 70-vuotias on tukkukauppias Heikki Halonen, juhlapäivä 10.03.94. Naispelaajat kiittävät Heikkiä siitä, että aina lahjoitti silkkihuiveja palkinnoiksi.

60 vuotta täytti Kalevi Tikkanen 13.02.94. Hänen valmentamansa vaimo oli vuorossa 12.05.94. Kalevi oli parempi neuvoja kuin pelaaja, vaimo ajoi taidoissaan hänen ohitse.

Kantele

*Tuntuu soitto soitannalle,
ilo ilolle remahti.
Aina tuumaillut mie olen;
mistä kannel syntyn on?
Kenties hauen leukaluusta
vaiko koivutuyven puusta.
Kielet lienöy oksasista
kotelo sen juurisista
kaksi kanitta lautasista
suuren männyn latvasista.
Silloin kun mie pieni olin,
kuulin kantelehen soinnun.
Tuatto sanoi jotta miekin
soittua opastumah voisin.
Aika juoksi, vuuvet mäntih,
otin kantelehen sylh,
viännöin kielie puoleh-toiseh,
kunnes piäsin virieh oikeh.
Nyt kun soittimet on uuvet
uuvet ollah soittajat,
nuoret tyttäret ta pojat
näppäret heil' sormet ovat.
Kylissä mie soitan monis'
lapsilla ta vanhoilla,
viritystä koitan hoitua,
soikoh kannel tarmolla.
Siäli kun en ole voinut
laulua luatie parempua,
pitäis sepiittä se laulu
jot' ei itkit nuoret, vanhat
jot' ei itkit naimattomat
naimisissa olijat.*

*Jot' ei kyynel Väinämöisen
vieris' hänen poskilleen,
jotta rahvas Kalevalan,
kasvattaisi kylvön hyvän,
jotta uusi Sampo takois
huomispäivän valoisan,
ikäajaks' taivaan alla
iki'äks piällä muan!*

MAKSIM GAVRILOV
Karjalan ansioitunut taiteilija